

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 574

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 januari 2016

Met deze brief bied ik u het verslag aan van de Transportraad van 10 december 2015. De volgende Transportraad zal plaatsvinden op 7 juni 2016 te Luxemburg. Eerder in 2016, op 14 en 15 april vindt in Amsterdam de Informele Ministeriële Bijeenkomst van Transport- en Milieu Ministers plaats, met als hoofdonderwerp slimme mobiliteit.

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

Verslag formele Transportraad 10 december 2015

Op 10 december jl. vergaderde de Transportraad onder Luxemburgs voorzitterschap. Namens het Nederlandse kabinet was de Minister van Infrastructuur en Milieu aanwezig. Eurocommissaris Bulc (Transport) was namens de Europese Commissie aanwezig.

Na het AO van 2 december jl., zijn de volgende onderwerpen als diverspunten aan de Raadsagenda toegevoegd: energie-unie, verkiezingen ICAO Raad, ratificatie protocol Luxemburg mobiel spoorwegmaterieel en veiligheid in het landvervoer.

Oriënterend debat

Sociale aspecten in het wegvervoer

Dit onderwerp werd door het Luxemburgse voorzitterschap geagendeerd, mede omdat de Europese Commissie eind 2016 nieuwe voorstellen voor het wegvervoer wil presenteren ter verbetering van het functioneren van de wegvervoermarkt.

Veel lidstaten gaven aan dat er vooral behoefte bestaat aan naleving van de bestaande afspraken en – waar nodig – nadere verduidelijking door de Europese Commissie. Bij betere en meer eenduidige uitvoering is nieuwe regelgeving overbodig aldus de meeste lidstaten. Meer aandacht is nodig voor de achterliggende principes van de regelgeving, zoals het creëren van banen en een flexibele en concurrerende vervoersmarkt. Vernieuwing van de cabotage regels is voor veel lidstaten pas mogelijk als hierin verbetering optreedt. Een aantal lidstaten vroeg ook aandacht voor de ongewenste en onveilige groei van internationale koeriersdiensten (kleinere voertuigen die buiten de regelgeving vallen).

Er wordt door de lidstaten verschillend gedacht over het invullen van de rij- en rusttijden. Zo zijn sommige lidstaten tegen het overnachten in de cabine van de vrachtwagen vanwege de druk die dit op de chauffeurs zou leggen om zo snel mogelijk de weg weer op te gaan en de hierdoor afnemende verkeersveiligheid. Andere lidstaten wijzen op het belang, mede omwille van de veiligheid van de lading, om bestaande praktijken niet onnodig te wijzigen.

Nederland gaf aan dat de veiligheid op en rond de weg, niet in de laatste plaats voor de chauffeur zelf, centraal staat. Daarbij is handhaving van bestaande afspraken van belang, niet alleen vanuit de sociale dimensie. Nederland wees hierbij op de nog steeds voortdurende, ongewenste situatie in Calais.

Eurocommissaris Bulc stelde uit de inbreng van de lidstaten een aantal hoofdpunten vast waarop de Europese Commissie zich bij de uitwerking van de wegvervoervoorstellen zal richten: het realiseren van een gemeenschappelijke interpretatie van de regelgeving, consequent en eenduidig handhaven van bestaande regelgeving en grensoverschrijdende informatie uitwisseling daarover.

De voorzitter sloot het debat af met de volgende constatering: er is nu sprake uiteenlopende interpretatie van de regels rondom cabotage en de rij- en rusttijden. Dit leidt tot rechtsonzekerheid en een versnippering van de arbeidsrechten voor chauffeurs. Uniformiteit en eenduidige interpretatie bij de uitvoering en handhaving is dus belangrijk; lidstaten geven ook op uiteenlopende manieren invulling aan de handhaving. Er dienen op

gezette tijden controles plaats te vinden en administratief moet er goede samenwerking te zijn.

Diversen

Verslag over de staat van de Energie Unie

Eurocommissaris Šefčovič gaf een voortgangspresentatie over de staat van de Energie Unie. De Europese Commissie heeft op 25 februari 2015 haar strategie voor een Europese Energie Unie aangenomen. Als sleutelboodschap werd de ambitie uitgesproken dat de EU leider moet blijven als het gaat om het realiseren van een koolstofarme economie, zoals de EU heeft laten zien tijdens de klimaatop in Parijs. De Europese Commissie hecht belang aan de steun van de burgers, zonder hen is realisatie van de doelen niet mogelijk. Tot slot stelt de Europese Commissie voor om een governance mechanisme op te zetten, waarbij de nationale bijdrage erg belangrijk is.

Naar verwachting kan al in 2016 een groot deel van de benodigde regelgeving door de Europese Commissie geleverd worden. Kreten als «slimme steden», schone lucht en «smart mobility» spreken tot de verbeelding. Hierbij wordt onder andere gedacht aan het verduurzamen van de stedelijke omgeving. De emissies moeten daadwerkelijk worden teruggebracht en daarvoor zijn duidelijke normen en valide testen nodig.

Een luchtvaartstrategie voor Europa

Eurocommissaris Bulc presenteerde de Europese luchtvaartstrategie die op 7 december jl. is gepubliceerd. Deze strategie moet ervoor zorgen dat de Europese Unie haar leiderschapsrol in de luchtvaartsector kan handhaven en beoogt de Europese economie een impuls te geven. Eurocommissaris Bulc gaf aan dat de luchtvaartstrategie voor haar het belangrijkste werkprogramma van 2015 is, onder het motto «*win for common sense*». De strategie richt zich wat extern EU beleid betreft op markttoegang, gecombineerd met gemeenschappelijke regels ten behoeve van een gelijk speelveld. Wat intern EU beleid betreft is een efficiënt gebruik van infrastructuur, onder andere regels die zorgen voor efficiënter gebruik van Airport Slots en de inzet van regionale vliegvelden belangrijk. Verder moeten particuliere beleggers aangetrokken worden, dit via *ownership* en *control* en het investeren in innovatie. In de EU gelden hoge normen en standaarden voor de veiligheid en passagiersrechten. De toekomstige groei van vliegvelden mag andere belangen, onder meer op het gebied van arbeidsomstandigheden, luchtkwaliteit en geluidshinder niet schaden. Het is de ambitie om vanaf 2020 een koolstof-neutrale groei mogelijk te maken door innovatie en digitalisering.

Lidstaten verwelkomden de strategie. Specifieke aandacht ging uit naar een mandaat voor onderhandelingen met de Golfstaten. Hierbij is voorgesteld om een verlooptermijn (*sunset clause*) van twee jaar op te nemen ter bespoediging van de implementatie van de activiteiten in de te sluiten akkoorden. De luchtvaartstrategie is onder Nederlands voorzitterschap op de succesvol verlopen European Aviation Summit besproken. Uw Kamer ontvangt zo spoedig mogelijk een verslag over deze Summit, tezamen met de BNC-fiche over de luchtvaartstrategie.

Eurocommissaris Bulc riep de lidstaten op om zich open op te stellen voor de vele onderhandelingsmandaten, die door de Europese Commissie zijn voorgesteld. De Eurocommissaris hoopt dat de lidstaten met het hele pakket aan mandaten aan de slag gaan, zodat er vlot vooruitgang geboekt kan worden met het realiseren van de luchtvaartstrategie.

Resultaat van het onderzoek naar het neerstorten van vlucht MH17

Nederland vroeg aandacht voor het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV). In het OVV-rapport worden aanbevelingen gedaan voor maatregelen onder ICAO, om door samenwerking de kans op herhaling van een crash als die met MH17 te voorkomen. De aanbevelingen vragen om internationale regelgeving en implementatie daarvan op Europees niveau. Nederland riep op om deze Europese regels zoveel mogelijk parallel met ICAO standaarden te ontwikkelen.

Eurocommissaris Bulc voegde nog toe dat de bedoeling van het rapport is om de oorzaken te kunnen benoemen en niet om de schuldigen aan te wijzen. Daarnaast gaf ze aan collectieve acties te steunen ten behoeve van het delen van informatie, zoals het opstarten van acties rond conflict-zones. Bulc riep de lidstaten op om een bijdrage te leveren aan dit informatiesysteem.

Verkiezingen voor de Raad van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO)

Bulgarije agendeerde de verkiezingen van het ICAO bestuur in 2016 en de achterliggende wens van een aantal Oost-Europese lidstaten dat één van de landen opnieuw wordt verkozen.

Eurocommissaris Bulc gaf aan de ambitie te hebben om de invloed van de Europese Unie binnen ICAO-verband te vergroten. De vergadering in september 2016 is hiervoor een belangrijk moment. De Europese Unie is geen ICAO-lid, dat zijn de lidstaten. Wel is het belangrijk dat de Lidstaten met één stem spreken om samen sterk te staan om de doelstellingen te bereiken.

Stand van zaken met betrekking tot de ratificatie van het Protocol van Luxemburg bij het Verdrag inzake Internationale Belangen in Mobiel Spoorwegmaterieel en roerende goederen

Het Protocol van Spoorwegmaterieel is in 2007 in Luxemburg tot stand gekomen. Dit protocol biedt financiële rechtszekerheid bij aankoop van rollend spoorwegmaterieel. Tot nu heeft slechts een beperkt aantal lidstaten en de Europese Unie dit protocol geratificeerd. Het protocol is nog niet in werking getreden. Het voorzitterschap riep de lidstaten op om dit protocol alsnog te ondertekenen. De Tweede Kamer is door de Minister van Veiligheid en Justitie op 27 maart 2009 geïnformeerd (Kamerstuk 23 490, nr. 551) over de Nederlandse positie inzake ratificatie van het Verdrag en Protocol.

Veiligheid in het landvervoer

In opdracht van de Europese Commissie wordt op dit moment een assessment studie uitgevoerd naar veiligheidsmaatregelen voor internationaal spoor en ander vervoer. Uitgangspunt voor de Europese Commissie is dat de lidstaten op nationaal niveau veiligheidsmaatregelen voor landvervoer treffen. Eurocommissaris Bulc verzocht om het onderwerp «veiligheid landvervoer» voor de eerstvolgende Transportraad te agenderen, mede met inachtneming van de verdere uitwerking van de grens- en kustbewaking waaraan wordt gewerkt.

Werkprogramma van het aantredende voorzitterschap

Nederland dankte het Luxemburgse voorzitterschap voor de manier waarop Luxemburg in het afgelopen half jaar invulling aan het EU voorzitterschap heeft gegeven en de uitstekende samenwerking, waarbij Nederland als op een tandem mocht meetrappen en warmdraaien om per 1 januari 2016 het stuur van Luxemburg over te nemen. Nederland wil samen met de triopartners Slowakije en Malta een bijdrage leveren aan economische groei in Europa, aan de verbetering van de Europese concurrentiekracht en het ruimte geven aan innovatie. Immers transport, logistiek en mobiliteit zijn essentiële aandrijvers voor economische ontwikkeling.

Nederland gaf aan dat het een druk en vol voorzitterschap zal worden, omdat veel onderwerpen om voortgang vragen. Dat geldt zeker voor het luchtvaartpakket. Ook het boeken van voortgang in trilog met het Europees Parlement over het vierde spoorpakket en de havenverordening staat hoog op de agenda. De andere prioriteit is slimme en groene mobiliteit, *Intelligent Transport Systems* (ITS) en *connected en autonomous driving*. Tijdens de Informele Ministeriële Bijeenkomst (combinatie milieu en transport) op 14-15 april 2016 zal de vraag op tafel liggen hoe de nieuwe mogelijkheden in gezamenlijkheid gesteund kunnen worden.

Verder benadrukte Nederland dat zij een efficiënte voorzitter wil zijn in een complexe tijd, zoals de nu spelende vluchtelingenproblematiek en het effect op de grenscontroles. Dit zijn onderwerpen die ook invloed op de transportsector hebben, zoals blijkt rond Calais.

De voorzitter en Eurocommissaris Bulc spraken hun dank uit aan Nederland en gaven aan het werkprogramma voor het aankomende voorzitterschap *to the point* te vinden.